

EINDRAPPORT

Kostprijsonderzoek Huishoudelijke ondersteuning

Gemeente Wassenaar

75619 - Intern vertrouwelijk - 18 september 2025

Enzo van den Maagdenberg, Nadieh Kersemakers en
Lianne Lekkerkerker-Hamoen

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	3
Hoofdstuktitel	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Onderzoeksvraag	3
1.3 Leeswijzer	3
Hoofdstuk 2	4
Aanpak en kostprijsmethodiek	4
2.1 Aanpak	4
2.2 Gehanteerde uitgangspunten	5
2.3 Kostprijsmodel	6
2.4 Verschil tussen een kostprijs en een tarief	6
2.5 Respons van betrokken aanbieders	6
Hoofdstuk 3	7
Cijfermatige uitkomsten	7
3.1 Generieke kostprijscomponenten	7
3.2 De productafhankelijke kostprijscomponenten	8
3.3 Inschaling, periodiek en functiemix	8
Hoofdstuk 4	12
Conclusies en aanbevelingen	12
4.1 Overzicht van de geadviseerde tarieven	12
4.2 Aanbevelingen	12
Bijlage 1. Definities van opslagen	13

HOOFDSTUK 1

Hoofdstuktitel

1.1 Aanleiding

De gemeente Wassenaar start met een aanbesteding Huishoudelijke ondersteuning omdat de contracten dateren uit 2012, waarbij het tevens ontbreekt aan heldere afspraken omtrent de wijze van indexering. Hierdoor is er jaarlijks onduidelijkheid over het indexeren van de tarieven. De gemeente wenst reële tarieven te hanteren en heeft Berenschot gevraagd hier advies over te geven. Dit onderzoek heeft plaatsgevonden in nauwe samenwerking met de gemeente en de gecontracteerde aanbieders.

1.2 Onderzoeksvraag

Aan de hand van dit onderzoek wenst de gemeente Wassenaar een advies te krijgen over de opbouw en hoogte van de tarieven voor het door de gemeente geformuleerde product. De onderzoeksvraag voor dit onderzoek luidt als volgt:

Hoe ziet de opbouw en hoogte van het reële tarief voor huishoudelijke ondersteuning eruit voor 2026?

Het uitgangspunt van de kostprijsberekening betreft de hoogte van de verschillende kostprijs-elementen van de zorgaanbieders die deelnamen aan dit onderzoek. Daarnaast zijn ook inzichten en referentiecijfers van Berenschot toegevoegd. De kostprijsberekening voldoet daarmee aan de uitgangspunten van de AMvB Reële prijs Wmo.

In de vele kostprijsberekeningen die Berenschot op lokaal, regionaal en landelijk niveau uitvoert, betrekken wij altijd aanbieders, zodat de tariefberekening kan rekenen op draagvlak en aansluit op de kostenstructuur van de te contracteren aanbieders. Wij hebben de consultatie van aanbieders dan ook verankerd in onze aanpak voor deze opdracht.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 beschrijven wij de doorlopen aanpak, de gehanteerde uitgangspunten en de respons van aanbieders. In hoofdstuk 3 beschrijven wij vervolgens de cijfermatige uitkomsten, opgedeeld in generieke en productafhankelijke kostprijs-elementen. De geadviseerde tarieven en aanbevelingen zijn te vinden in hoofdstuk 4. De bijlage bevat de definities van de kostprijs-elementen.

HOOFDSTUK 2

Aanpak en kostprijsmethodiek

2.1 Aanpak

De hoogte en de opbouw van de kostprijscomponenten verschillen per aanbieder. Het zou dan ook een buitengewoon grote investering vragen van de gemeente om deze kosten voor elke aanbieder individueel te berekenen.

In onze aanpak staat daarom het volgende principe centraal: de kostprijscomponenten, waarvan aannemelijk te maken is dat deze in geringe mate per regio verschillen, berekenen we op basis van landelijk beschikbare informatie. Dit doen wij bijvoorbeeld met onze uitgebreide benchmarkonderzoeken, terwijl we de kostprijscomponenten, waarvan aannemelijk te maken is dat deze per aanbieder en/of regio verschillen, specifiek bij zorgaanbieders uit de gemeente opvragen en doorrekenen. Op deze manier ontstaat er een nauwgezette inschatting van de kostprijs tegen een redelijke tijdsinvestering van gemeenten en zorgaanbieders.

Voor dit onderzoek hebben we verschillende processtappen doorlopen. Deze zijn in de volgende figuur weergegeven.

Figuur 1. Doorlopen aanpak.

Een belangrijk onderdeel van de aanpak is het verzamelen van de informatie van aanbieders in uw gemeente. We hebben de aanbieders gevraagd om informatie te geven betreffende de kostprijscomponenten. Daarvoor hebben we een invulformat opgesteld. Dit hebben de aanbieders ingevuld en geretourneerd. Daar waar wij opvallende punten zagen, hebben we de aanbieders gevraagd om deze toe te lichten. Berenschot heeft de hoogte van deze parameters niet gevalideerd (aan de hand van bijvoorbeeld een jaarrekening of medewerkersbestanden).

2.2 Gehanteerde uitgangspunten

Bij dit onderzoek zijn verschillende uitgangspunten gehanteerd:

- Elke aanbieder heeft een andere kostprijs voor de verschillende producten. Daarnaast is een kostprijs tijdgebonden. Het doel van dit onderzoek is daarom niet om de daadwerkelijke kostprijs van aanbieders vast te stellen, maar om tot een reëel tarief per product te komen dat gebaseerd is op alle relevante kostprijs-elementen.
- De voorgestelde tarieven zijn gebaseerd op: de input van de geselecteerde aanbieders uit uw gemeente, data uit openbare bronnen (de NZa, Zorgverzekeraars Nederland en andere (kostprijs)onderzoeken), de van toepassing zijnde cao's en referentiedata van Berenschot. In dit rapport beschrijven wij welke bronnen wij voor de verschillende parameters hebben gebruikt. De productbeschrijving is als uitgangspunt genomen in dit onderzoek.
- Berenschot heeft zijn onderzoek en advies uitsluitend gericht op de aangeleverde productbeschrijving. Berenschot heeft geen uitspraak gedaan, dan wel advies gegeven over de aanbestedingsprocedure of de inhoud van de aanbestedingsdocumenten.
- De tarieven zijn vastgesteld op basis van de input van aanbieders, referentiecijfers van Berenschot en inzichten en keuzes van de gemeente. Deze tarieven zijn hierdoor niet te gebruiken voor andere producten en/of andere regio's/gemeenten.
- De berekende tarieven zijn door wijzigende cao-afspraken en indexatie van lonen beperkt houdbaar. De tarieven zijn nu berekend op basis van het peiljaar 2026. Hierbij is geen rekening gehouden met wijzigende kostprijs-elementen die momenteel nog niet bekend zijn.
- Een kostprijs is tijdgebonden, verschilt per product en per aanbieder. Wij berekenen deze kostprijs op een zo zorgvuldig, transparant en objectief mogelijke wijze, maar deze is dus per definitie niet in beton gegoten. Daar waar wij gemiddelden berekenen, kunnen deze afwijken van de individuele praktijk.
- In dit rapport adviseren wij over de hoogte van de verschillende kostprijs-elementen en maken we gezamenlijk keuzes hieromtrent. De tarieven die Berenschot berekent, zijn de uitkomsten van een zorgvuldig proces, maar het is uiteraard de opdrachtgever zelf die uiteindelijk de definitieve tarieven vaststelt. Berenschot is derhalve niet aansprakelijk voor eventuele schade of andere negatieve gevolgen die inkopers en aanbieders menen te ondervinden als gevolg van onze berekeningen.

2.3 Kostprijsmodel

Berenschot heeft gebruikgemaakt van zijn eigen kostprijsmodel om te komen tot integrale uurtarieven en deze indien nodig om te rekenen naar andere eenheden.

Het integrale uurtarief is uit de volgende generieke componenten opgebouwd:

1. De bruto-uurlonen zijn vastgesteld op basis van de opgegeven functiemix per 1 januari 2026.
2. De opslag voor vakantiedagen en eindejaarsuitkeringen zijn meegenomen zoals vastgelegd in de cao VVT 2025-2026.
3. De opslagen voor sociale lasten zijn vastgesteld aan de hand van wet- en regelgeving en de input van aanbieders.
4. De productiviteit is vastgesteld op basis van input van aanbieders, ervaringen uit andere onderzoeken en openbare bronnen.
5. De correctie voor reiskosten is vastgesteld op basis van de input van aanbieders.
6. De kosten voor overhead en overige kosten zijn onder andere vastgesteld aan de hand van de Benchmark Care 2025 en de input van aanbieders.
7. Boven op de kostprijs (100% van de kosten) is gerekend met een opslag voor risico, innovatie en marge.

Figuur 2. Vereenvoudigde weergave van het kostprijsmodel.

2.4 Verschil tussen een kostprijs en een tarief

De begrippen kostprijzen en tarieven worden soms door elkaar gebruikt. Het tarief is het bedrag dat de gemeente aan aanbieders betaalt voor het leveren van een product. De kostprijs is wat het product een aanbieder feitelijk kost. Het verschil tussen beide componenten is een opslag voor winst, risico en innovatie. Wij adviseren normaal gesproken een opslag tussen de 2,0% en 2,5%. Voor dit product, binnen de gestelde context, adviseren wij een opslag van 2,0%.

2.5 Respons van betrokken aanbieders

De gemeente heeft de acht gecontracteerde aanbieders gevraagd om deel te nemen aan het onderzoek. Hiervan hebben vijf aanbieders het invulformat aangeleverd. Uiteindelijk zijn vier van deze aanbieders meegenomen in het onderzoek. Eén aanbieder is buiten beschouwing gelaten omdat de aanlevering niet binnen de gestelde termijn plaatsvond. Hierdoor kon de kwaliteit en validatie van de aangeleverde data niet worden gegarandeerd. De uitkomst en de voorgenomen adviezen zijn met aanbieders besproken tijdens een toetsingsbijeenkomst in Wassenaar.

HOOFDSTUK 3

Cijfermatige uitkomsten

3.1 Generieke kostprijsselementen

De generieke kostprijsselementen zoals sociale lasten, overhead en overige kosten zijn opgevraagd bij deelnemende aanbieders. De hoogte van deze kostprijsselementen zijn in de volgende tabel weergegeven. De definities voor de betreffende elementen zijn te vinden in de bijlage.

Tabel 1. Generieke kostprijsselementen huishoudelijke ondersteuning.

Parameter	Gemiddelde aanbieders	Advies Berenschot	Toelichting
Sociale lasten	28,7%	28,0%	Advies gebaseerd op wet- en regelgeving, landelijke referentiegegevens en input van aanbieders.
Kosten overhead-personeel	11,4%	10,9%	Advies gebaseerd op Benchmark Care 2025 in de VVT van Berenschot als percentage van de totale kosten (laagste kwartiel).
Inhuur/uitbesteding overheadtaken	0,6%	1,1%	Advies gebaseerd op Benchmark Care 2025 in de VVT van Berenschot als percentage van de totale kosten (laagste kwartiel).
Materiële overheadkosten	4,8%	5,2%	Advies gebaseerd op Benchmark Care 2025 in de VVT van Berenschot als percentage van de totale kosten (laagste kwartiel).
Overhead gerelateerde huisvestingskosten	1,2%	1,3%	Advies gebaseerd op Benchmark Care 2025 in de VVT van Berenschot als percentage van de totale kosten (gemiddelde).
Overige personele kosten	1,7%	2,5%	Advies gebaseerd op Benchmark Care 2025 in de VVT van Berenschot als percentage van de totale kosten (gemiddelde).
Opslag voor risico en marge	2,4%	2,0%	Dit is als opslag bovenop de 100% kosten toegepast in de tariefberekeningen.

Wij zijn voor wat betreft de overhead en overige personele kosten uitgegaan van de Benchmark Care 2025 van Berenschot. In deze benchmark zijn alle data gevalideerd aan de hand van de jaarrekening. We hebben inzake de overhead gekozen om het laagste kwartiel te hanteren, omdat huishoudelijke ondersteuning een relatief overheadarm product is.

Tabel 2. Sociale lasten.

	Ongewogen gemiddelde aanbieders HO	Advies Berenschot HO
Opslag sociale lasten	28,68%	28,03%
Pensioenpremies	7,08%	7,08%
WAO/WIA	7,77%	7,77%
WW	4,89%	4,24% (30% flexibel, 70% vast personeel)
Zvw	6,51%	6,51%
Whk	1,68%	1,68%
WGA eigen risico; herverzekerd	0,71%	0,71%
Bijdrage A&O fonds	0,04%	0,04%

Het gemiddelde opslagpercentage in de Benchmark Care (VVT) 2025 ligt op 25,7% over de afgelopen drie jaar. De sociale lasten zijn in deze periode toegenomen. We hebben daarom deze lasten ter validatie opgevraagd bij aanbieders. De opslag voor sociale lasten is bij aanbieders gemiddeld 28,7% in 2026.

Wij hebben ervoor gekozen de input van de aanbieders in de gemeente Wassenaar over te nemen, met uitzondering van de WW-premie. Voor de WW-premie zagen wij dat de opgaven van de aanbieders erg gespreid was, waarbij er gemiddeld een lager aandeel vast personeel was opgegeven dan wat wij gemiddeld landelijk zien. We zijn daardoor uitgegaan van landelijke data met een verhouding van 30% flexibel en 70% vast personeel.

3.2 De productafhankelijke kostprijscomponenten

Op het gebied van de kostprijscomponenten, waarbij aannemelijk is dat deze verschillen tussen regio's, producten en aanbieders, hebben wij informatie opgevraagd bij de deelnemende aanbieders. In de volgende paragrafen beschrijven we per kostprijscomponent de aangeleverde informatie en het advies aan de gemeente Wassenaar.

Er is in het geheel niet gecorrigeerd voor de lokale omvang/productie van individuele aanbieders. Dit wil zeggen dat de cijfermatige input van elke aanbieder (rekenkundig) net zo zwaar meeweegt.

3.3 Inschaling, periodiek en functiemix

In voorliggend onderzoek is aan aanbieders gevraagd welke periodieken en treden ze per 2026 gaan inzetten voor huishoudelijke ondersteuning. Wij hebben deze gegevens geanalyseerd en naast elkaar gelegd. Daarbij is bij sommige aanbieders validatie opgevraagd naar aanleiding van de opgegeven functiemix.

De functiemix ziet er als volgt uit:

Tabel 3. Inschaling.

	Ongewogen gemiddelde aanbieders	Advies Berenschot
HV0	12,3%	12,3%
HV1	16,3%	16,3%
HV2	13,6%	13,6%
HV3	8,9%	8,9%
HV4	21,0%	21,0%
HV5	26,8%	26,8%
HV5+	1,25%	1,25%

Berenschot heeft ervoor gekozen de functiemix van de aanbieders over te nemen, omdat deze vergelijkbaar is met ons landelijke beeld. Daarbij is rekening gehouden met de cao VVT 2025-2026 en zijn de uurlonen uit de loonstijgingen per 1 juli 2025 en 1 juli 2026 gewogen gehanteerd. schaal HV5+ is het gemiddeld bruto-uurloon overgenomen, zoals opgegeven door de aanbieders. In 2026 bedraagt dit € 18,68 per uur.

3.3.1 Productiviteit

Door de productiviteit wordt de tijd gecorrigeerd waarvoor de werkgever wel (volledig) loon betaald, maar waarvoor geen financiële vergoeding van de opdrachtgever tegenover staat. In dit onderzoek is het uitgangspunt dat alleen direct cliëntgebonden tijd (face-to-face en screen-to-screen) productief is. Onder de direct cliëntgebonden tijd wordt de tijd bedoeld waarbij de hulpverlener direct contact heeft met de cliënt of het systeem van de cliënt. Alleen deze tijd is meegenomen in de advisering van het productiviteitspercentage.

Het percentage dient gelezen te worden als percentage van de totale contracttijd. Een voorbeeld: bij een productiviteit van 65% is een medewerker 1.221 uur productief (65% van 1.878 uur).

Het opgegeven gemiddelde productiviteitspercentage lag bij aanbieders op 75,4% in 2026. Bij het vaststellen van de productiviteit is één opgave van een aanbieder als outlier aangemerkt. Deze week aanzienlijk af van de opgaven van andere aanbieders en van landelijke referentiewaarden, waardoor deze niet kon worden meegenomen in de analyse.

We hebben ervoor gekozen om grotendeels de input van de aanbieders over te nemen voor de productiviteit. Op onderstaand punt wijkt ons advies af:

- Voor scholing adviseren wij een percentage van 1,0% aan te houden. Dit percentage is lager dan aanbieders gemiddeld voor 2026 hebben aangeleverd. Uit onze ervaring blijkt dat huishoudelijke ondersteuning een relatief scholingsarm product is in vergelijking met andere producten binnen de VVT. Wij hanteren daarom een advies van 1,0%.

Tabel 4. Productiviteit.

	Ongewogen gemiddelde aanbieders	Advies Berenschot
Ziekteverzuim	8,4%	8,4%
(Aanvullend) verlof en pauzes	12,7%	12,7%
Scholing	2,0%	1,0%
Reflectie, administratie en overleg	0,4%	0,4%
Zakelijke reistijd	1,0%	1,0%
No-show	0,1%	0,1%
Productiviteit	75,4%	76,4%

3.3.2 Onregelmatigheidstoeslag

De onregelmatigheidstoeslag (ORT) is bedoeld voor werk dat in de avonden, nachten en weekenden wordt uitgevoerd. De gemeente heeft bij de toepassing van de ORT een belangrijke rol, omdat de gemeente de eisen voor de producten vaststelt; eisen waarin werk in de avonden, nachten en weekenden al dan niet een rol spelen. Geen van de aanbieders gaf aan gebruik te maken van ORT. Wij adviseren daarom om een gemiddelde ORT-percentage 0,0% op te nemen in het tarief.

Tabel 5. Onregelmatigheidstoeslag.

	Ongewogen gemiddelde aanbieders	Advies Berenschot
ORT	0,0%	0,0%

3.3.3 Reiskosten

Er is gecorrigeerd voor de reistijd door middel van de productiviteit. De reiskosten tussen cliënten (werk-werk) bij huishoudelijke ondersteuning zijn opgevraagd bij aanbieders. De reiskosten betreffende woon-werkverkeer worden meegenomen in de opslag voor overige personele kosten. De reiskosten voor werk-werkverkeer zijn in de volgende tabel weergegeven.

Wij adviseren om € 0,54 te hanteren aan reiskosten werk-werkverkeer per gewerkt uur voor 2026. Wij sluiten daarmee aan bij het gemiddelde van de aanbieders. Dit ligt binnen de bandbreedte van € 0,35 tot € 0,60 die wij gemiddeld zien. Voor het berekenen van het gemiddelde is geprobeerd zo veel mogelijke aan te sluiten bij de feitelijke situatie van de aanbieders.

Tabel 6. Reiskosten werk-werkverkeer.

	Ongewogen gemiddelde aanbieders	Advies Berenschot
Reiskosten werk- werkverkeer	€ 0,54	€ 0,54

HOOFDSTUK 4

Conclusies en aanbevelingen

4.1 Overzicht van de geadviseerde tarieven

In de volgende tabel is het geadviseerde tarief vinden. Berenschot heeft daarvoor het tarief voor huishoudelijke ondersteuning in de gemeente Wassenaar voor 2026 berekend. Berenschot adviseert om het tarief dat resultaat is van dit onderzoek over te nemen.

Tabel 7. Geadviseerd tarief

Eenheid		Geadviseerd tarief HO	Huidig tarief per 1-1-2025 HO
Huishoudelijke ondersteuning	Uur	€ 42,99	€ 38,54

4.2 Aanbevelingen

4.2.1 Indexatie

Berenschot heeft op basis van de op dit moment bekende kostprijsparameters (zoals de huidige cao) het geadviseerde tarief voor 2026 berekend. Voor het tarief van 2026 zijn wij uitgegaan van de gemiddelde brutolonen uit de cao in 2026, waarin de lonen die voortvloeien uit de stijging per 1 juli 2025 en 1 juli 2026 gewogen zijn gehanteerd. Hierbij is geen rekening gehouden met wijzigende kostprijs-elementen die momenteel nog niet bekend zijn. Zo is bijvoorbeeld het wettelijk minimumloon per 1 januari 2026 is nog niet bekend. Berenschot adviseert de gemeente om zo goed mogelijk rekening te houden met deze wijzigende afspraken.

Voor de opvolgende jaren adviseren wij het indexatiepercentage te berekenen op basis van de OVA en het PPC (Prijsindexcijfer Particuliere Consumptie). Wij adviseren om een weging te hanteren van 90% OVA en 10% PPC. Berenschot adviseert de gemeente om zo goed mogelijk rekening te houden met wijzigende afspraken.

Bijlage 1. Definities van opslagen

De gehanteerde definities voor de opslagen zijn als volgt:

- **Overheadpersoneel** wordt gedefinieerd als: management (hoger - en operationeel management), stafpersoneel (beleid, marketing, communicatie, beleid en planning), administratief financieel personeel, ICT-personeel, P&O, arbo en opleidingen, secretariaat, terrein- en gebouwgebonden functies.
- **Materiële overheadkosten** worden gedefinieerd als: hardware en software, repro/drukwerk, communicatiekosten (telefonie, internet), kosten algemeen beheer (advies, accountants, exclusief dienstreizen) en overige algemene kosten. Deze kostenpost is inclusief zakelijke lasten en verzekeringen.
- **Overheadgerelateerde huisvestingskosten en schoonmaakkosten** hebben betrekking op de kantoren van het overheadpersoneel, inclusief de inventaris, afschrijvingen, gebruikers- en schoonmaakkosten.
- **Overige personele kosten** worden gedefinieerd als kosten voor vervanging bij verzuim, kosten voor beroepsregistraties, kosten woon-werkverkeer, kosten voor werving en selectie en materiële opleidingskosten.

WIJ ZIJN BERENSCHOT, GRONDLEGGER VAN VOORUITGANG

Nederland is continu in ontwikkeling. Maatschappelijk, economisch en organisatorisch verandert er veel. Al ruim 85 jaar volgen wij als adviesbureau deze ontwikkelingen op de voet en werken we aan een vooruitstrevende samenleving. De behoefte om iets fundamenteels te betekenen voor mens en maatschappij zit in onze genen. Met onze adviezen en oplossingen hebben we dan ook actief meegebouwd aan het Nederland van vandaag. Altijd op zoek naar duurzame vooruitgang.

Alles wat we doen, is onderzocht, onderbouwd en vanuit meerdere invalshoeken bekeken. Zo komen we tot gefundeerde adviezen en slimme oplossingen. Die zijn op het eerste gezicht misschien niet altijd de meest voor de hand liggende. Juist deze eigenzinnigheid maakt ons uniek. Daarbij zijn we niet van symptoombestrijding. En gaan pas naar huis als het is opgelost.

Berenschot B.V.

Van Deventerlaan 31-51, 3528 AG UTRECHT
Postbus 8039, 3503 RA UTRECHT
030 2 916 916
www.berenschot.nl